

STUDIUL AL NIVELULUI DE CULTURĂ A INFORMAȚIEI AL UTILIZATORILOR LA BIBLIOTECA „MIHAIL CIACHIR”

Liliana MANOILOVA,
bibliotecară, Biblioteca „Mihail Ciachir”

Rezumat: Studiul își propune să cerceteze și să evalueze nivelul de cultură a informației al utilizatorilor la Biblioteca „Mihail Ciachir”. A fost analizat un grup-țintă format din copii, cu vârste între 7 și 12 ani, participanți la Programul estival „Provocarea verii” sub genericul „Știm la bibliotecă”, desfășurat la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, inclusiv la filiala „Mihail Ciachir”. În procesul de lucru cu informația, se remarcă un echilibru între utilizarea resurselor umane și a celor digitale. Copiii manifestă încredere atât în bibliotecar, cât și în profesor, dar demonstrează și capacitatea de a lucra independent, navigând eficient și inteligent în mediul online. În urma cercetării, au fost propuse soluții fezabile pentru susținerea demersului nostru de a contribui la creșterea nivelului de cultură a informației al utilizatorilor, în speță a tinerilor aflați în perioada lor de formare.

Cuvinte-cheie: cultura informației, bibliotecă, utilizatori, resurse umane și virtuale, navigare online, educație STREAM.

Abstract: The study aims to investigate and evaluate the information literacy level of users at the “Mihail Ciachir” Library. There was analyzed a target group of children aged 7 to 12 years, participants in the Program “Summer Challenge” under the theme “We know at the library”, held at the Municipal Library “B.P. Hasdeu”, including “Mihail Ciachir” branch. When working with information, a balance is observed between the use of human and virtual resources. Children express trust in both the librarian and the teacher, while demonstrating the ability to work independently, knowing how to navigate the online environment intelligently. Following the research, there were proposed feasible solutions to support our effort to contribute to increasing the level of information literacy among users, especially young people in their developmental stage.

Keywords: information literacy, library, users, human and virtual resources, digital navigation, STREAM education.

Introducere

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” (BM) din Chișinău este o instituție publică de cultură și informare, fondată în 1877, care oferă acces echitabil la cunoaștere, educație și lectură printr-o rețea de 27 de filiale. Printre acestea se numără și Filiala „Mihail

Ciachir”, înființată la 4 octombrie 1992, cu misiunea de a promova cultura, tradițiile și literatura găgăuză.

Biblioteca „Mihail Ciachir”, filială a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, reprezintă o instituție modernă, accesibilă și incluzivă, care răspunde activ nevoilor informaționale, educaționale și culturale ale comunității. Filiala se evidențiază prin parteneriate solide cu instituții educaționale și culturale, printr-o ofertă diversificată de resurse (cărți, periodice, publicații digitale) și servicii moderne: împrumut de carte, acces la internet, activități comunitare, cluburi de lectură, ateliere și sesiuni de informare. Cu o viziune orientată spre inovație și nevoile reale ale utilizatorilor, biblioteca susține dezvoltarea personală, învățarea continuă și formarea culturii informaționale, prioritară în cadrul activităților desfășurate.

Unul dintre cele mai dinamice și relevante proiecte estivale organizate de Biblioteca „Mihail Ciachir” este „Provocarea verii”, desfășurat sub genericul „Știm la Bibliotecă – o vară plină de descoperiri, distracție și învățare” prin componentele STREAM (știință, tehnologie, lectură, inginerie, artă, matematică). Acest program are ca obiectiv stimularea curiozității, creativității și gândirii critice în rândul copiilor, printr-o abordare interdisciplinară, bazată pe învățare activă și experiențială.

În acest context, practica profesională la specialitatea „Biblioteconomie” din cadrul Universității de Stat din Moldova, s-a desfășurat prin implicarea directă în activitățile zilnice ale programului, în special în lucrul cu primul grup de participanți, format din copii cu vârste cuprinse între 7 și 12 ani. Am participat la organizarea și desfășurarea atelierelor de lectură, a jocurilor educative, a activităților de creație și a sesiunilor de discuții tematice. Acest cadru ne-a oferit oportunitatea ideală de a observa modul în care copiii învață prin joc, interacțiune și explorare, dar și de a contribui activ la dezvoltarea competențelor informaționale și culturale ale acestora.

Totodată, experiența ne-a permis aplicarea cunoștințelor teoretice dobândite în cadrul specialității, prin colaborarea cu bibliotecarii în planificarea activităților, în selectarea materialelor educaționale și în adaptarea conținutului la nivelul de înțelegere al copiilor.

Biblioteca „Mihail Ciachir” a pregătit o serie de activități creative, educative și distractive, menite să stârnească curiozitatea naturală a copiilor și să încurajeze explorarea lumii din jurul lor.

În fiecare zi, participanții descoperă o temă, care le deschide noi perspective și le oferă ocazia să învețe prin activități uimitoare, ce le antrenează spiritul de observație și abilitățile de concentrare, prin exerciții de căutare, rebusuri, labirinturi, jocuri de cuvinte și multe alte activități amuzante, precum jocuri de societate și lectură activă. Ne-am implicat direct în desfășurarea acestor activități, contribuind la organizare, facilitare și interacțiunea cu copiii, ceea ce ne-a oferit o experiență valoroasă, plină de energie pozitivă, creativitate și învățare reciprocă.

Temele abordate în vara anului 2025 au inclus: „Ceasul și măsurarea timpului”, „Taina piramidelor”, „Planeta albastră – Pământul”, „Călătoria în spațiu”, „Tărâmul dinozaurilor”, „Povești și personaje”, „Corpul uman – miracolul din noi”, „Călătorie prin continente”, „De la carte la ecran”. Aceste teme au fost tratate într-un mod interdisciplinar, folosind elemente din toate domeniile STREAM, astfel încât copiii să poată învăța în mod firesc și integrat.

Activitățile zilnice au inclus: lecturi interactive și dezbateri pe marginea textelor; ateliere de creație; puzzle-uri educative și provocări matematice; proiecții de filme inspirate din cărți; jocuri de societate care stimulează gândirea strategică; ieșiri în aer liber pentru înviorare și explorare. Copiii au fost încurajați să își exprime ideile, să colaboreze, să creeze și să exploreze. Programul a contribuit astfel la dezvoltarea gândirii critice și creative, a spiritului de echipă, dar și la formarea unor abilități practice și de comunicare eficientă.

Scopul principal al practicii a fost investigarea nivelului de cultură a informației în rândul copiilor cu vârste între 7 și 12 ani, participanți la Programul „Provocarea verii” (ediția a VII-a) din cadrul Filialei „Mihail Ciachir”. Obiectivele cercetării au fost: identificarea nivelului de cunoștințe privind utilizarea surselor de informare (carte, internet, bibliotecar etc.); analiza capacității copiilor de a înțelege, evalua și folosi informația corect; formularea unor propuneri de îmbunătățire a activităților de formare a culturii informaționale pentru această categorie de vârstă.

Reieșind din ipoteza noastră de lucru, copiii cu vârste între 7 și 12 ani dețin un nivel mediu spre ridicat de cultură a informației, manifestând cunoștințe de bază privind evaluarea surselor de informare. Totuși, aceste competențe nu sunt aplicate constant în practică, ceea ce evidențiază nevoia de consolidare și dezvoltare

continuă a culturii a informației prin activități educative și ghidate, adaptate vârstei.

Cercetarea a avut ca metodă principală aplicarea unui chestionar compus din 11 întrebări formulate într-un limbaj accesibil, adaptat vârstei participanților, cu scopul de a evalua modul în care copiii caută, accesează și verifică informațiile.

Răspunsurile la chestionar au fost colectate în data de 9 iunie 2025. La chestionar au participat 20 de copii, dintre care 15 fete și 5 băieți, cu vârste cuprinse între 7 și 12 ani. Chestionarul a fost distribuit în format fizic. După colectarea răspunsurilor, am aplicat metoda analizei pentru interpretarea datelor obținute.

Analiza rezultatelor chestionarului și recomandări

1. Cât de des frecvenzezi biblioteca?

Din totalul celor 20 de respondenți, 15 copii frecventează biblioteca în mod regulat, adică cel puțin o dată pe săptămână. Această cifră indică un interes crescut față de serviciile bibliotecii și sugerează că o parte semnificativă dintre participanți este deja familiarizată cu mediul bibliotecii și beneficiază activ de resursele și activitățile oferite.

Cinci respondenți au declarat că vin la bibliotecă doar o dată pe lună. În cazul acestora, implicarea este mai redusă și ar putea fi influențată de factori personali sau externi (distanță, program, alte activități). Acești utilizatori pot fi motivați prin activități adaptate intereselor lor (concursuri sau ateliere care îi atrag mai frecvent în bibliotecă).

Recomandare: pentru a crește frecvența vizitelor în rândul utilizatorilor ocazionali, propunem organizarea de activități atractive

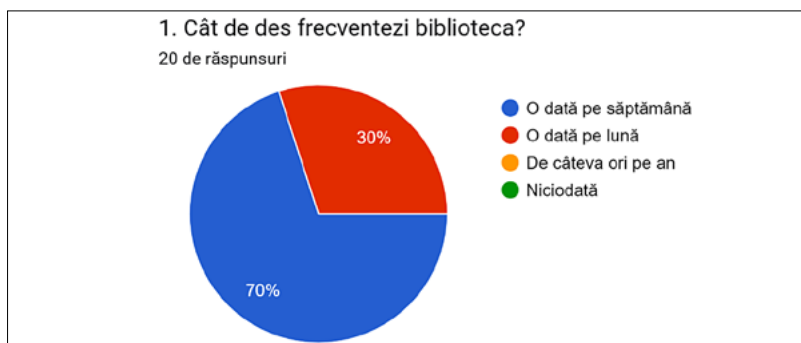

Figura nr. 1. Frecvența vizitelor la bibliotecă.

și variate, adaptate intereselor copiilor, care să stimuleze participarea regulată la viața bibliotecii.

2. Cât de des folosești internetul pentru teme sau proiecte?

Zece copii folosesc internetul pentru teme sau proiecte de câteva ori pe săptămână, ceea ce indică un nivel moderat de acces și utilizare a tehnologiei în scop educațional. Acești copii au, probabil, o minimă autonomie în căutarea informațiilor online și sunt familiarizați cu utilizarea internetului ca sursă de sprijin pentru învățare. Zece copii declară că folosesc internetul rareori, ceea ce sugerează fie o accesibilitate redusă la tehnologie, fie o dependență mai mare de alte surse (părinți, cărți, profesorii) sau o lipsă de deprinderi în căutarea informației online.

Este relevant faptul că niciun copil nu a ales opțiunea „zilnic”, ceea ce arată că utilizarea internetului în mod intens nu este o

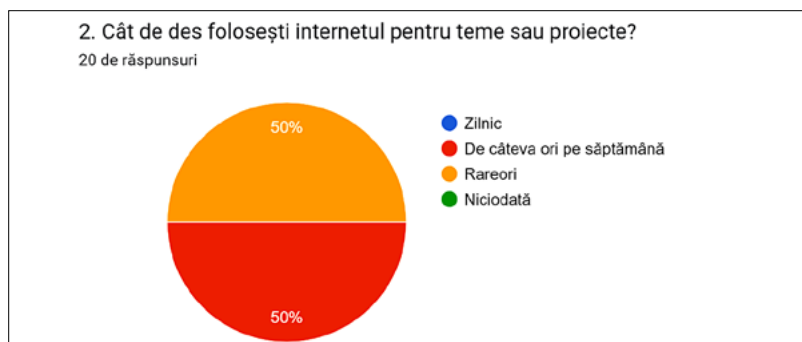

Figura nr. 2. Utilizarea internetului în scop educațional.

practică obișnuită pentru acest grup. De asemenea, niciun respondent nu a selectat „niciodată”, ceea ce indică totuși un contact minim sau ocazional cu tehnologia digitală pentru toți participanții.

Recomandare: este necesar să fie dezvoltate programe de alfabetizare informațională și digitală, pentru a crește competențele de utilizare a internetului în scop educativ. Copiii care folosesc internetul rar ar putea beneficia de ateliere practice în bibliotecă pentru a învăța cum să caute și să selecteze informații utile pentru temele și proiectele lor. Se pot crea ghiduri simple pentru căutare eficientă și sigură pe internet, adaptate vârstei de 7-12 ani.

3. Cum îți găsești informațiile pentru teme?

Rezultatele obținute în urma întrebării arată o varietate de surse utilizate de respondenți pentru a-și procura informațiile

necesare realizării temelor. Se observă o preferință clară pentru bibliotecă ca sursă principală de informare, urmată de căutarea pe internet, respectiv prin interacțiunea cu profesori sau colegi.

Biblioteca este menționată de 13 ori, ceea ce reflectă o utilizare frecventă și încredere în resursele tradiționale și asistate din mediul bibliotecii. Aceasta poate semnala accesibilitatea bună a serviciilor bibliotecii, disponibilitatea personalului pentru ghidare sau o cultură instituțională care încurajează frecventarea bibliotecii.

Căutarea pe internet (Google, Wikipedia) apare în 8 răspunsuri, fie ca unică opțiune, fie în combinație cu alte metode. Aceasta indică faptul că internetul este o unealtă complementară, importantă în procesul de documentare, oferind acces rapid la o varietate mare de surse.

Întrebarea profesorilor sau colegilor apare în 4 răspunsuri, toate în combinație cu celelalte surse. Acest lucru arată că, deși nu este o practică majoritară, colaborarea și consultarea umană sunt în continuare parte a procesului educațional pentru unii dintre respondenți. Combinarea surselor (ex: internet + bibliotecă + profesori/colegi) este o alegere comună în rândul mai multor respondenți, ceea ce denotă o strategie de informare diversificată, care îmbină atât resursele digitale, cât și cele tradiționale și interpersonale.

Majoritatea celor chestionați apelează la bibliotecă pentru a-și procura informațiile necesare realizării temelor, fie ca sursă principală, fie în combinație cu internetul și/sau sprijinul profesorilor. Acest fapt evidențiază rolul activ și important al bibliotecii în susținerea procesului educațional și formarea competențelor de informare ale utilizatorilor.

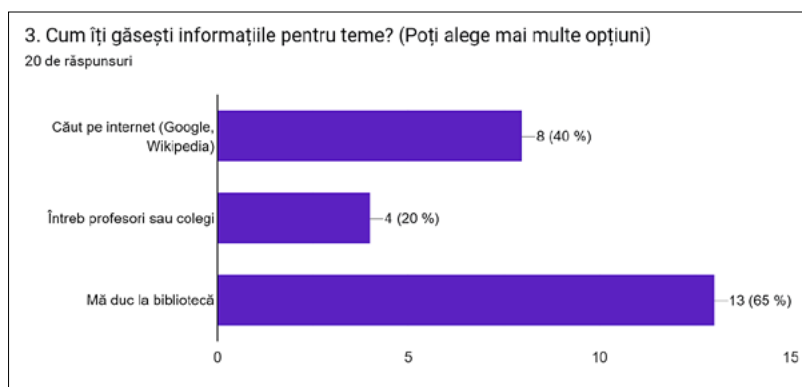

Figura nr. 3. Modalități de căutare a informațiilor pentru teme.

Recomandare: se propune desfășurarea unor ateliere practice de formare a competențelor informaționale, în care copiii să învețe cum să combine eficient sursele bibliotecii cu cele online și să evalueze critic informațiile.

4. Cât de ușor îți este să găsești informații pe internet?

Majoritatea respondenților (12 copii) au afirmat că le este „ușor” să găsească informații pe internet, ceea ce indică un nivel satisfăcător de familiaritate cu utilizarea motoarelor de căutare și a surselor online. Un număr semnificativ (5 respondenți) a declarat că le este „foarte ușor”, ceea ce sugerează nu doar că au acces la internet, ci și o anumită autonomie în selectarea și folosirea informației digitale. Totuși, 3 respondenți au răspuns că le este „difícil” să găsească informații online. Acest aspect ar putea fi cauzat de lipsa unor abilități digitale de bază, necunoașterea platformelor potrivite sau dificultăți în filtrarea informației relevante.

Recomandare: pentru a sprijini copiii care întâmpină dificultăți în căutarea informațiilor online, se recomandă organizarea unor activități practice sau mini-ateliere prin care să li se explice, pe înțelesul lor, cum să folosească în siguranță și eficient internetul

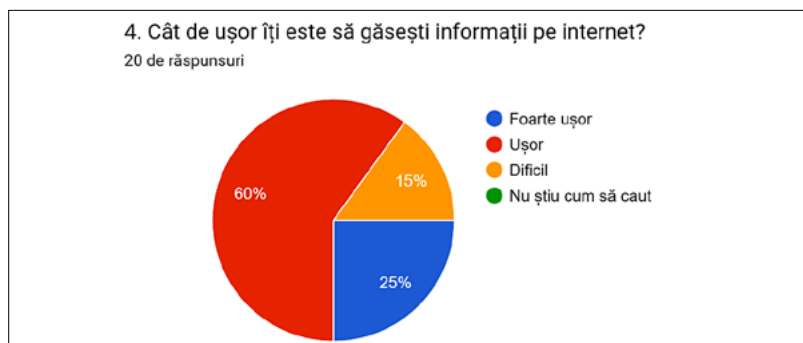

Figura nr. 4. Gradul de accesibilitate a informațiilor pe internet.

pentru documentare. Aceste activități pot contribui la dezvoltarea competențelor digitale de bază și la creșterea încrederii în utilizarea surselor online.

5. Cum îți dai seama dacă o sursă de informație pe internet este corectă?

Răspunsul unanim al celor 20 de copii indică faptul că toți respondenții au înțeles importanța verificării informației prin

comparație între mai multe surse. Acesta este un semn pozitiv, demonstrând că li s-a transmis deja un comportament esențial de gândire critică, ceea ce este rar întâlnit la această vârstă (7-12 ani). Este posibil ca răspunsul să reflecte influența unor activități educaționale anterioare, desfășurate fie în cadrul bibliotecii, fie la școală, unde li s-a vorbit despre verificarea informațiilor și evitarea dezinformării. Totodată, acest rezultat ar putea fi influențat de dorința copiilor de a da un răspuns „corect din punct de vedere educativ”, mai ales dacă au completat chestionarul în prezența unui adult. De aceea, este util ca această informație să fie completată cu

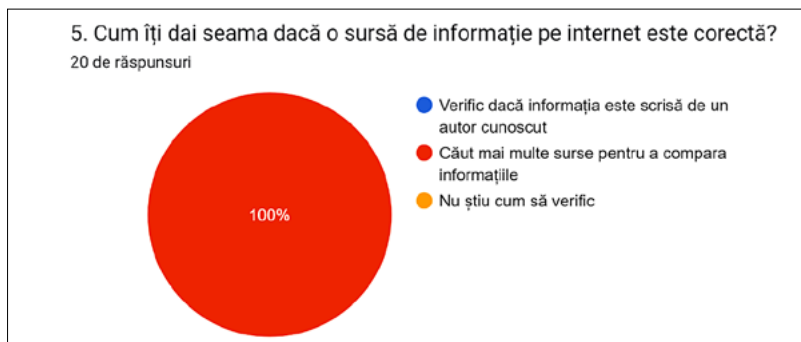

Figura nr. 5. Modalități prin care elevii verifică corectitudinea informațiilor online.

observații directe sau activități practice (de exemplu: exerciții în care li se cere să compare surse contradictorii).

Recomandare: se propune organizarea unor activități aplicative, în care copiii să învețe să identifice diferențele între surse fiabile și nefiabile, să recunoască autori credibili, să verifice data publicării, adresele web oficiale (.edu, .org, .gov) etc. Biblioteca poate include în programul său de vară mici provocări sau jocuri educative pe tema „Detectivii internetului – cine spune adevărul?”, unde copiii își pot exersa abilitățile informaționale într-un mod distractiv.

6. Ce tipuri de resurse folosești cel mai des pentru teme?

Rezultatele arată că copiii utilizează o varietate de surse în procesul de documentare, preferând în mod special resursele tradiționale (cărțile) și cele multimedia (video-uri educaționale). Distribuția răspunsurilor evidențiază următoarele tendințe:

a) cărți de la bibliotecă (10 mențiuni)

Cărțile rămân sursa preferată pentru cei mai mulți respondenți. Utilizarea cărților indică faptul că bibliotecile joacă în

continuare un rol important în sprijinirea educației, oferind acces la informații verificate, clare și bine structurate. În ciuda digitalizării, mulți utilizatori consideră cărțile tipărite drept surse de încredere.

b) *YouTube sau alte video-uri educaționale* (10 mențiuni)

Platformele video reprezintă o alternativă populară, mai ales pentru învățarea vizuală. Video-urile educaționale sunt apreciate pentru explicațiile clare, exemplele interactive și posibilitatea de a urmări conținutul în ritmul propriu. Ele sunt frecvent utilizate de către copii, mai ales în combinație cu alte surse.

c) *Wikipedia sau site-uri educaționale* (4 mențiuni)

Aceste surse sunt rapide și accesibile, fiind adesea primele opțiuni în căutarea unor informații generale. Deși uneori contestate în privința fiabilității, ele rămân resurse uzuale pentru orientare și completare a cunoștințelor.

Unii respondenți aleg să combine cărți de la bibliotecă, Wikipedia, site-uri educaționale și video-uri pentru o abordare mai completă și echilibrată a temelor. Această strategie mixtă denotă o competență informațională mai dezvoltată, în care sursele tradiționale și cele moderne se completează reciproc.

Recomandare: având în vedere că jumătate dintre respondenți au optat pentru utilizarea cărților din bibliotecă, iar cealaltă jumătate pentru surse digitale (site-uri educaționale și materiale video), se recomandă continuarea actualizării fondului de carte, precum și organizarea unor lecții tematice despre navigarea sigură pe internet și orientarea în vastul mediu online. Menținerea unui echilibru

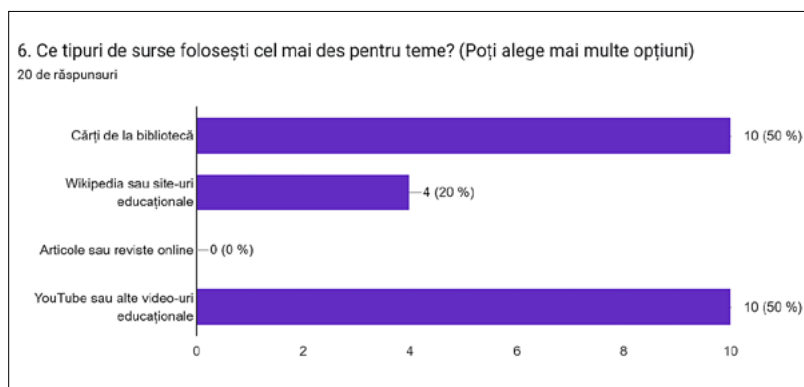

Figura nr. 6. Sursele de informare preferate pentru realizarea temelor.

între resursele tradiționale și cele moderne contribuie la un proces de învățare mai eficient și adaptat nevoilor actuale ale copiilor. Ne propunem să păstrăm acest echilibru sănătos între cartea fizică și cea digitală în cadrul activităților desfășurate la Biblioteca „Mihail Ciachir”.

7. Care dintre următoarele resurse îți sunt cele mai utile pentru teme?

Răspunsurile arată o diversitate de preferințe în rândul respondenților în ceea ce privește resursele folosite pentru realizarea temelor. Mulți aleg să combine sursele tradiționale cu cele moderne, în funcție de necesități și tipul sarcinii. Frecvența totală a mențiunilor pentru fiecare tip de resursă (ținând cont că unii respondenți au bifat mai multe opțiuni) este următoarea: resurse online (site-uri educaționale, Google); cărți de la bibliotecă; ajutorul profesorilor sau colegilor.

Resursele online sunt în mod clar cele mai frecvent menționate (12 mențiuni). Aceasta arată că copiii preferă sursele digitale pentru accesibilitatea și rapiditatea lor. Într-un mediu educațional din ce în ce mai digitalizat, Google, site-urile educaționale și platformele online sunt percepute ca instrumente esențiale.

Cărțile de la bibliotecă au fost menționate de 5 ori, ceea ce indică faptul că ele nu și-au pierdut relevanța, mai ales pentru cei care caută surse aprofundate, verificate și cu un grad mai mare de încredere. Ele sunt folosite fie ca sursă principală, fie în completarea resurselor online.

Ajutorul profesorilor sau colegilor (5 mențiuni) continuă să fie valorizat, mai ales în situații care necesită clarificări sau învățare

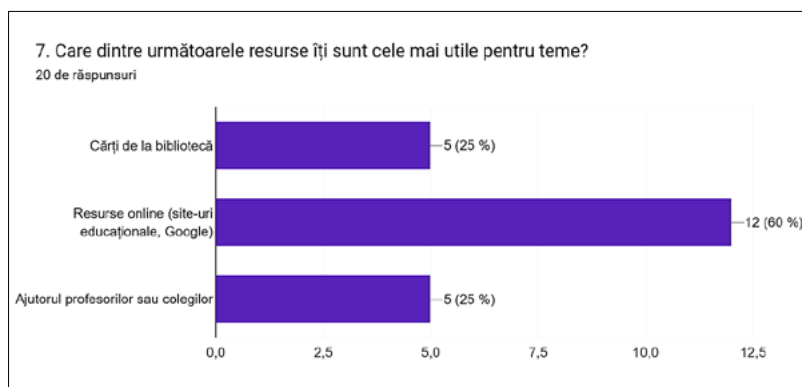

Figura nr. 7. Topul resurselor educaționale considerate utile de către copii.

colaborativă. Această resursă umană rămâne importantă în procesul educațional, completând eficient sursele scrise și digitale.

Un număr de respondenți a menționat mai multe surse în același răspuns, ceea ce indică o strategie de lucru complexă și matură, în care informațiile sunt căutate din mai multe tipuri de surse, pentru a acoperi mai bine cerințele temei. Datele arată că sursele online domină preferințele, dar sunt completate frecvent de cărți din bibliotecă și sprijinul colegilor sau profesorilor. Această diversitate reflectă o adaptabilitate crescută a copiilor, care aleg sursele în funcție de complexitatea temei și de stilul lor propriu de învățare.

Recomandare: Biblioteca poate sprijini echilibrul dintre sursele online, cărțile din bibliotecă și sprijinul profesorilor/colegilor prin promovarea accesului la surse digitale de calitate, menținerea colecțiilor de carte și colaborarea cu cadrele didactice pentru a încuraja utilizarea corectă a tuturor surselor de informații.

8. Cum te asiguri că informațiile pe care le găsești sunt corecte și utile pentru teme?

Dintre cei 20 de copii, jumătate se asigură de corectitudinea și utilitatea informațiilor, cerând ajutorul unui profesor sau coleg, ceea ce arată încrederea în sprijinul direct și în experiența celor apropiați. Cealaltă jumătate se bazează pe bibliotecari pentru a verifica informațiile, evidențiind rolul important pe care îl au aceștia în ghidarea și susținerea utilizatorilor în accesarea unor surse corecte și relevante. Niciun copil nu a răspuns că verifică mai multe surse pentru a compara informațiile sau că nu acordă atenție verificării, ceea ce indică faptul că în acest grup copiii conștientizează importanța unui control al informației, dar o fac mai mult

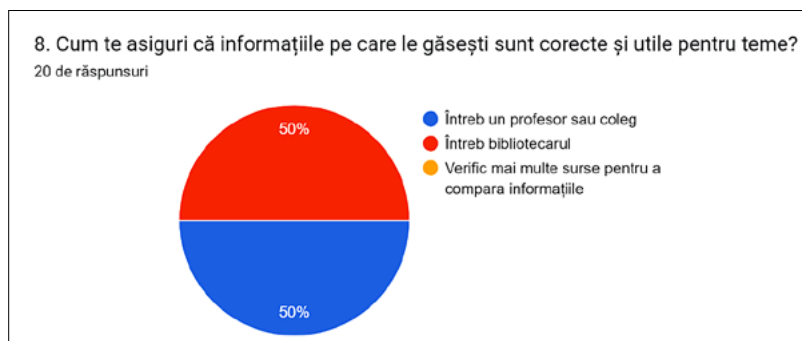

Figura nr. 8. Criterii de selecție a informațiilor pentru realizarea temelor.

prin sprijin uman decât prin metode independente de evaluare a surselor.

Recomandare: este salutar faptul că copiii aleg să apeleze la sprijin uman competent și de încredere, însă vom veni cu o completare și vom organiza un club unde să desfășurăm sesiuni de instruire a copiilor privind consultarea surselor accesibile online. Pentru a dezvolta mai mult cultura informației a copiilor, ar fi util să se organizeze astfel de sesiuni care să îi învețe să verifice singuri sursele, prin compararea mai multor informații și evaluarea critică a conținutului găsit.

9. Câți ani ai?

10. Bifează: feminin/masculin.

11. Cum vezi biblioteca viitorului? Ce ai schimba pentru a face biblioteca mai modernă? (Scrie câteva idei despre cum ar trebui să fie biblioteca în viitor, ce tehnologii ar trebui să aibă, ce activități interesante ar putea oferi etc.)

Răspunsurile reflectă o percepție clară și coerentă a copiilor asupra unei biblioteci moderne – una care îmbină tradiția lecturii cu tehnologia digitală și activități interactive:

- *cluburi de lectură* indică dorința copiilor de a socializa în jurul cărților și de a discuta idei, dezvoltându-și gândirea critică și exprimarea;
- *jocuri educaționale* sugerează nevoia de învățare prin metode atractive, în care jocul devine un instrument educațional eficient;

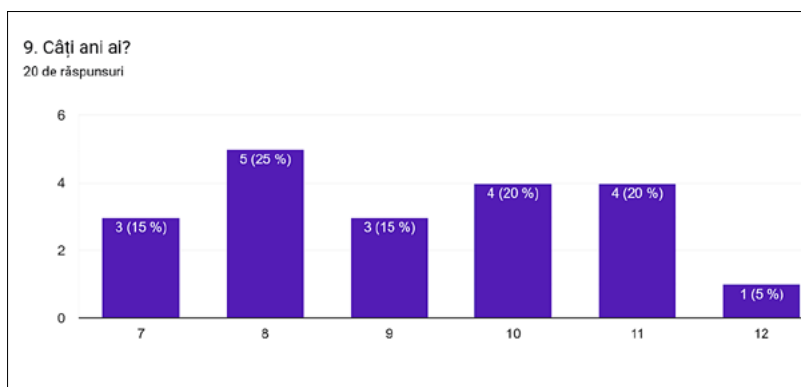

Figura nr. 9. Vârsta copiilor participanți la chestionar.

- *atelier digitale* arată deschiderea copiilor spre activități creative și practice, unde pot învăța noțiuni de tehnologie, programare sau design.
- *acces la tablete, eBook-uri și internet rapid* confirmă așteptarea ca biblioteca să fie dotată cu tehnologii moderne, pentru a susține atât lectura digitală, cât și accesul facil la informații.

Copiii își doresc astfel o bibliotecă a viitorului care să combine: resursele clasice (cărți, cluburi de lectură); tehnologii digitale (eBook-uri, tablete, internet); activități interactive (jocuri, ateliere). Această viziune arată că biblioteca trebuie să continue să se transforme într-un spațiu educațional, digital și comunitar, unde copiii nu doar citesc, ci descoperă, învață și se dezvoltă creativ.

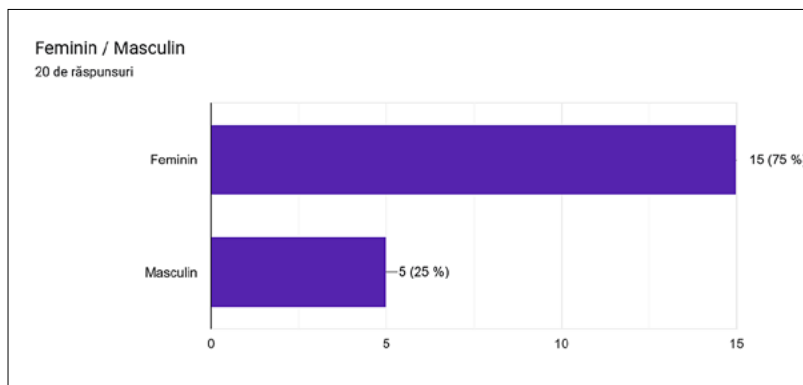

Figura nr. 10. Genul copiilor care au răspuns la chestionar.

Recomandare: pentru a răspunde acestor așteptări, bibliotecă ar putea achiziționa mai multe calculatoare, desfășura sesiuni periodice de formare IT pentru copii, iniția mai multe proiecte educaționale de tip „learning by doing” (învățarea prin practică).

Concluzii generale

Analizând răspunsurile colectate prin intermediul chestionarului aplicat în cadrul Programului estival „Provocarea verii” (ediția a VII-a), pot fi conturate câteva concluzii relevante privind nivelul de cultură a informației al copiilor cu vârsta cuprinsă între 7 și 12 ani. Datele obținute au evidențiat atât aspecte pozitive, cât și provocări semnificative în ceea ce privește accesarea, evaluarea și utilizarea informației:

- a) copiii manifestă un interes clar pentru utilizarea internetului în scop educativ, dar nivelul de competențe digitale variază considerabil;
- b) biblioteca rămâne un reper important pentru mulți, însă resursele digitale câștigă tot mai mult teren, în special în format video;
- c) sprijinul uman (bibliotecari, profesori, colegi) este perceput ca esențial în procesul de căutare și verificare a informației, ceea ce sugerează o încredere mai mare în oameni decât în metode independente de validare;
- d) existența unui răspuns unanim privind necesitatea verificării informației este promițătoare, dar poate fi influențată de contextul în care s-a completat chestionarul.

Recomandări-cheie

Dezvoltarea competențelor informaționale și digitale

- Organizarea de ateliere tematice: „Cum căutăm corect pe internet?”, „Wikipedia – bună sau rea?”, „Detectivii internetului – joc de evaluare a surselor”.
- Crearea unor ghiduri prietenoase pentru copii (cu imagini și exemple) despre identificarea surselor sigure și utilizarea eficientă a motoarelor de căutare.

Diversificarea ofertei de resurse

- Promovarea activă a revistelor digitale, enciclopediilor online și a platformelor educaționale prin afișe, sesiuni de prezentare și activități interactive.
- Integrarea unor „colțuri digitale” în bibliotecă, unde copiii să aibă acces controlat la materiale educaționale video și interactive.

Creșterea colaborării cu școala

- Implicarea cadrelor didactice în promovarea utilizării responsabile a resurselor bibliotecii și în derularea de proiecte comune (ex. cercetări, expoziții tematice, cluburi de lectură digitală).
- Încurajarea temelor sau proiectelor care combină surse din bibliotecă și internet, dezvoltând astfel gândirea critică.

Consolidarea rolului bibliotecarului ca educator informațional

- Instruirea bibliotecarilor pentru a deveni mentori în domeniul alfabetizării informaționale, prin participarea la formări continue.

- Realizarea unor fișe de activitate prin care copiii, ghidați de bibliotecar, să învețe pas cu pas cum să verifice o informație, cum să caute un răspuns corect etc.

Programe adaptate vârstei

- Crearea de activități diferențiate pentru grupele de vârstă 7-9 ani și 10-12 ani, în funcție de gradul de autonomie informațională.
- Utilizarea jocurilor, concursurilor și scenariilor ludice pentru a face educația informațională mai atractivă și eficientă.

Ținem să menționăm că, în cadrul cercetării privind cultura informației a copiilor cu vârste între 7 și 12 ani, am aplicat în chestionar și două întrebări-capcană, ambele având aceeași variantă corectă de răspuns: verificarea mai multor surse. La întrebarea „Cum îți dai seama dacă o sursă de informație de pe internet este corectă?”, majoritatea copiilor au ales varianta „compar informația din mai multe surse”, ceea ce sugerează că ei cunosc, teoretic, un criteriu esențial de validare a informației. Totuși, la întrebarea „Cum te asiguri că informațiile pe care le găsești sunt corecte și utile pentru teme?”, niciun copil nu a ales aceeași strategie; în schimb, aceștia au preferat răspunsuri variate, precum „întreb bibliotecarul” sau „cer ajutorul profesorului”. Această diferență semnificativă între răspunsurile la două întrebări echivalente relevă faptul că există o discrepanță între ceea ce copiii știu că „ar trebui” să facă și ceea ce „fac” efectiv în situații concrete. Practic, în fața unei sarcini academice reale, ei manifestă o dependență crescută de adulți și nu aplică în mod consecvent strategia de verificare a surselor.

În urma perioadei de practică desfășurate, constatăm că Biblioteca „Mihail Ciachir” nu este doar un loc unde se găsesc cărți, ci și un adevărat laborator de idei, descoperiri și formare personală. Prin activitățile sale inovatoare și atmosfera prietenoasă, aceasta devine un spațiu viu al comunității, unde copiii învață nu doar să citească, ci și să gândească, să întrebe, să caute și să creeze. Aici, informația prinde viață, iar curiozitatea copiilor este ghidată cu răbdare, pasiune și profesionalism.

Propunere personală: inițierea unui club educativ pentru copii

În urma experienței practice și a interacțiunii directe cu copiii participanți la Programul „Provocarea verii”, am observat interesul acestora pentru informație, dar și dificultățile întâmpinate în

identificarea surselor corecte și în utilizarea eficientă a instrumentelor bibliotecii. Din acest motiv, propunem inițierea unui club educativ permanent pentru copii în cadrul Bibliotecii „Mihail Ciachir”, cu scopul de a-i familiariza cu: utilizarea catalogului electronic al bibliotecii (căutarea unei cărți, autor, subiect etc.); accesarea și înțelegerea surselor de informare online sigure, precum platforme educaționale verificate.

Clubul ar putea funcționa săptămânal, într-un format interactiv și accesibil, adaptat vârstei participanților. Acesta ar contribui semnificativ la consolidarea autonomiei informaționale, încurajând totodată dezvoltarea gândirii critice într-un mediu sigur, prietenos și ghidat de specialiști.

În cadrul clubului, copiii vor învăța să caute o carte sau o informație corectă, atât în bibliotecă, cât și online, vor putea diferenția sursele sigure de cele nesigure, vor deveni mai încrezători în utilizarea independentă a informației, atât pentru teme școlare, cât și pentru interese personale. În acest context, am proiectat un serviciu educativ sub forma unui club tematic pentru copii, intitulat „Detectivii internetului” (*Anexa 1*). De asemenea, am realizat o broșură informativă destinată participanților care vor învăța cum să efectueze o căutare simplă în catalogul OPAC – un instrument de sprijin pentru dezvoltarea competențelor de cultură a informației.

Referințe bibliografice

5. ȚURCAN, Nelly. *Explorarea metodelor de cercetare în Biblioteconomie și Știința Informării*. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. Chișinău: BM „B.P. Hasdeu”, 2021. 586 p. ISBN 978-9975-3505-4-9; Online. Disponibil: <https://hapes.hasdeu.md/handle/123456789/333> [accesat 2025-12-07].

Anexa 1

Proiectul serviciului „Detectivii internetului”

1. *Formă de organizare*: club tematic.
2. *Scopul*: să-i ajute pe copii să învețe cum să caute informații corecte, cum să le verifice și cum să le folosească în siguranță, dezvoltând curiozitatea, gândirea critică și încrederea în ei.
3. *Obiectivele*: a) familiarizarea copiilor cu utilizarea catalogului electronic al bibliotecii, pentru a putea căuta singuri cărți după titlu sau autor; b) învățarea folosirii surselor sigure de informare online, precum platformele educaționale verificate; c) dezvoltarea

- gândirii critice și a capacității de a verifica dacă o informație este adevărată sau nu (prin jocuri, exerciții și activități practice).
4. *Tipul/domeniul de activitate*: incluziune digitală.
 5. *Public-țintă*: copii cu vârste între 7 și 12 ani.
 6. *Impactul*: copiii vor învăța să caute, să înțeleagă și să verifice informația, devenind mai siguri și mai independenți în lumea digitală.
 7. *Descrierea*: Clubul „Detectivii internetului” sprijină copiii în dezvoltarea abilităților practice de căutare, selecție și verificare a informațiilor, folosind catalogul bibliotecii și surse online sigure, într-un mediu interactiv și prietenos.
 8. *Formă de activitate*: întâlniri săptămânale interactive, cu exerciții practice, jocuri educative și sesiuni de discuții pentru dezvoltarea abilităților informaționale.
 9. *Periodicitate*: săptămânal – câte o sesiune de 60 de minute.
 10. *Limba de comunicare*: româna/rusa.
 11. *Anul lansării*: 2025.
 12. *Echipamente și resurse necesare*: calculator cu acces la internet; acces la catalogul electronic al bibliotecii; spațiu adecvat pentru desfășurarea clubului; personal specializat (bibliotecari, formatori) pentru ghidare și suport.
 13. *Echipa de implementare*: Liliana Manoilova (coordonator, formator), voluntari.